Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

3.3 Wonen en leefomgeving

Lasten * € 1.000
46.693

Baten * € 1.000
23.746

Percentage van totale uitgaven
16%

Waar staat het programma voor?

Hoe blijft Gouda bereikbaar? Hoe komen de juiste woningen op de juiste plek? Wat is nodig voor een gezonde en veilige leefomgeving? Hoe blijft Gouda gemengde woonwijken houden, waar inwoners een breed woonaanbod kunnen vinden voor elk wat wils? Al deze onderwerpen komen samen in het programma Leefomgeving en Wonen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Versneld ontwikkelen woningbouw voor elke doelgroep

Op diverse plaatsen in de stad zijn nieuwe woningen gebouwd. In Westergouwe is fase 2 nagenoeg afgerond en is gestart met de uitvoering van 900 woningen in fase 3. Voor diverse woningbouwlocaties in de bestaande stad worden zijn overeenkomsten gesloten en plannen voorbereid. In overleg met initiatiefnemers en samenwerkende overheden zijn mogelijkheden benut om de woningbouw te versnellen. Met woningcorporaties en marktpartijen wil de gemeente zorgdragen voor een breed woningaanbod voor alle doelgroepen. Daaronder wordt ook het huisvesten van kwetsbare doelgroepen in bijzondere woonvormen verstaan.

Implementatie Omgevingswet

In 2021 is met (digitale) input vanuit de stad een Omgevingsvisie opgesteld en is ter ondersteuning van de besluitvorming de procedure van de milieueffectrapportage doorlopen. De verdeling van de bestuurlijke bevoegdheden op grond van de Omgevingswet is vastgesteld door de raad. Verder zijn alle benodigde koppelingen naar de DSO testomgeving gerealiseerd. De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is eid 2021 opnieuw uitgesteld.

Stimuleren duurzame mobiliteit

In 2021 is na een uitgebreid participatieproces het Verkeerscirculatieplan vastgesteld als uitwerking van het Mobiliteitsplan 2017-2026. Parallel is gewerkt aan de uitvoering en voorbereiding van zes 'no-regret'-projecten om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

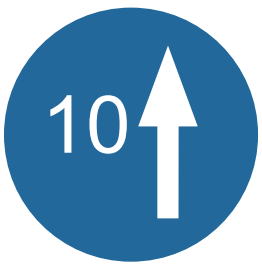

Aantal locaties gewerkt aan bouw sociale en middeldure huurwoningen

Aantal aangepakte knelpunten voor betere bereikbaarheid

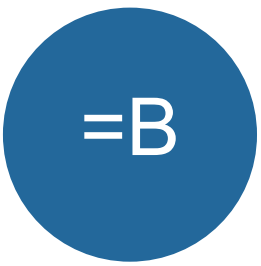

Gemiddelde kwaliteit openbare ruimte is op niveau B (CROW) gebleven

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Ontwikkeling woningbouw

De gemeente Gouda maakt werk van de bouw van broodnodige woningen in Gouda.

Realisatie Westergouwe

In 2021 is het Masterplan Westergouwe opgesteld. Verder is in 2021 Westergouwe-II vrijwel afgerond. In het vervolg hierop is gestart met de uitvoering van Westergouwe-III. In deze fase worden in totaal circa 900 woningen gebouwd met maatschappelijke voorzieningen. In Westergouwe-III worden verschillende woonmilieus onderscheiden. De eerste bouwkavels in Westergouwe-III zijn inmiddels verkocht aan ontwikkelaars.

Gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone

Met woningcorporaties en marktpartijen zijn overeenkomsten gesloten voor de bouw van meer dan 1.000 duurzame woningen in de Spoorzone, waarvan een groot deel sociale huur- en gereguleerde middenhuurwoningen conform gemeentelijk beleid. In 2021 zijn deze plannen verder geconcretiseerd en zijn er met diverse ontwikkelende partijen samenwerkings- en/of anterieure overeenkomsten afgesloten voor het realiseren van woningbouwprojecten. Voor de A1-locatie (Oost en West) is subsidie van € 500.000 aangevraagd en toegekend door de provincie Zuid-Holland op grond van de subsidieregeling Knelpuntenpot sociale huur en middenhuur Zuid-Holland. Dit betreft een bijdrage aan het gemeentelijk tekort op de realisering van sociale huurwoningen en woningen in de middenhuur binnen Spoorzone West en Oost. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat er relatief weinig vrije sectorwoningen worden gerealiseerd. Voor de locaties A1 en de Blokkerlocatie (Burgemeesterkwartier) zijn de bestemmingsplannen vastgesteld, voor de Blokkerlocatie zijn afspraken gemaakt ten aanzien van klimaatadaptieve maatregelen en bij de locatie C1k2 (De Koploper) is de woningcorporatie eigenaar geworden van de grond. Op de locatie Winterdijk 14 (De Rietgors) zijn 60 tijdelijke (doelgroep)woningen geplaatst die eind 2021 in gebruik zijn genomen door de bewoners.

Binnenstedelijke woningbouw

Alhoewel in Westergouwe en de Spoorzone grote aantallen woningen kunnen worden gerealiseerd, blijft de gemeente ook initiatieven voor woningbouw elders in de stad faciliteren. Dit in de vorm van planbegeleiding en het sluiten van overeenkomsten. Dit draagt bij aan het creëren van een divers woningaanbod, en slim ruimtegebruik in de compacte stad. De appartementengebouwen aan de Noothoven van Goorstraat-Spoorstraat (10 sociale en 23 middenhuurwoningen) zijn in aanbouw en worden in maart 2022 opgeleverd. Aan de Fluwelensingel is gestart met de bouw van 24 koopwoningen en bij de Potterspoort is de bouw van 26 zorgappartementen gestart. Voor het project De Blaauwe Haan aan de Kattensingel is het bestemmingsplan vastgesteld. In dit bouwplan is veel aandacht voor het voorkomen van hittestress en wateroverlast. Zo worden onder andere in het binnengebied wadi's aangelegd die bij extreme regenbuien kunnen vollopen en zo als waterberging dienen. Het Knarrenhof (Het Groene Hof) aan de Oosthoef is eind 2021 opgeleverd. In de Goudshof wordt volop gebouwd om in 2022 110 appartementen en 27 eengezinswoningen op te leveren. Voor de Livingstonelaan op de loatie van het voormalige verleeghuis Bloemendaal (Livingstonepark) is een bestemmingsplan vastgesteld om de bouw van 41 eengezinswoningen en 18 sociale huurappartementen mogelijk te maken.
Aan de Jac.P. Thijsselaan 45 is de tijdelijke bewoning van voormalig zorgvastgoed mogelijk gemaakt. Hier kunnen nu 75 jongeren wonen in betaalbare onzelfstandige wooneenheden.

Regionale strategie en afspraken woningbouw

De gemeente draagt bij aan een regionale verstedelijkingsvisie en legt nieuwe afspraken over de regionale woningbouwprogrammering vast in de RAW, met daarbij het regionaal afsprakenkader woningbouw. Andere overheden worden actief betrokken bij de woningbouwkansen zoals verkend in de verstedelijkingsagenda. In 2021 heeft Gouda samen met de vier andere gemeenten in Midden-Holland een actuele woningbouwprogrammeringslijst opgesteld die is aanvaard door de provincie Zuid-Holland. Daarbij is gewerkt met een nieuwe vorm van adaptieve en realistischer vorm van programmering dan voorheen.

Wijkontwikkeling door verbetering woningaanbod

De gemeente werkt met de woningcorporaties aan projecten in de wijken Korte Akkeren en Gouda Oost. In het Zuidelijk Stempel Oost is voorbelasting aangebracht om de grond gereed te maken om te kunnen bouwen. De woningen aan de Gedenklaan zijn in 2021 in de verkoop gegaan. De locatie is vrijwel bouw gereed. Bij de locatie Van Heuven-Goedhartsingel komen 18 nul-op-de-meter koopwoningen. De appartementencomplexen op de voormalige Oostvogellocatie krijgen een bodemwarmtesysteem en worden duurzaam via een WTW-installatie en zonnepanelen.

In Korte Akkeren is gestart met de bouw van 67 sociale huurappartementen op de Gunningmavo-locatie. Binnen dit project is gekozen voor elektrische deelauto's waardoor er minder parkeerplaatsen nodig zijn. Hierdoor is er meer ruimte voor groen. Voor de locatie Jan Ligthart wordt gewerkt aan een alternatieve invulling van de kavel met onder andere meer groen, genoeg parkeerplaatsen en inpassing van een multifunctionele ruimte. Voor de herontwikkeling van deze locatie is een subsidie aangevraagd bij Provincie Zuid-Holland en is € 120.000 toegekend om de woningen beter geschikt te maken voor ouderen in combinatie met het realiseren van een ruimte die een ontmoetingsfunctie zal hebben voor (onder andere) de bewoners.

Aan de slag in kwetsbare buurten

In de Woonvisie 2015 - 2020 en in de Raamovereenkomst Prestatieafspraken (2017) zijn drie kwetsbare buurten benoemd waar gemeente en corporaties met voorrang aan de slag willen gaan: Oud-Achterwillens, Burgen & Lusten en Polderbuurt.

Woonpartners Midden-Holland heeft een grootschalige renovatie in Oud-Achterwillens afgerond, waar de woningen extra zijn geïsoleerd. De gemeente gaat de komende periode de buitenruimte aanpakken. Mozaïek Wonen verkent verschillende scenario's voor de Burgen- en Lustenbuurt en ed gemeente is actief in de Polderbuurt. De corporaties en gemeente hebben gezamenlijk gesproken over hoe en waar de "wijkontwikkeling" van de toekomst vervolgens gestalte kan krijgen, de zogenoemde wijkontwikkeling 2.0. Die verdere uitwerking, waarbij aandacht is voor de onderlinge spelregels, wat er aan investeringen nodig is, opdat de reserve Wijkontwikkeling adequaat kan worden gevuld en benut, is opgeschoven naar 2022.

Goudse Poort
Met de gebiedsgerichte aanpak transformatie Spoorzone is tevens ingezet op het benutten van transformatiekansen in de omgeving van de Antwerpseweg. Een concreet voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de Blokkerlocatie, zoals eerder vermeld.

Wonen kwetsbare groepen
De gemeente zet zich in voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen in bijzondere woonvormen en maatschappelijke opvang, onder meer door het realiseren van plekken voor beschut wonen. Dit gebeurt bijvoorbeeld op de Boerderijkavel in Westergouwe, waar een appartementencomplex gebouwd wordt door Woonpartners Midden-Holland. Dit complex bevat ook tien plekken beschut wonen en wordt voor de zomer 2022 opgeleverd. Ook vindt er transformatie plaats van de voormalige Bernhardhof (64 zelfstandige wooneenheden, waarvan 58 met een huur onder de kwaliteitskortingsgrens) naar wonen voor verschillende doelgroepen. Met woningcorporaties zijn prestatieafspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van woningen in het kader van het actieplan dakloosheid. Hiervoor is een experiment opgezet voor 'Wonen Eerst', dat vanaf 2022 ten uitvoer wordt gebracht. Bovendien zijn er voorbereidingen getroffen voor de realisatie van Gouwe Husen.

Samenwerking met de woningcorporaties en marktpartijen voor sociale woningbouw
Met de woningcorporaties verkent Gouda concrete kansen om sociale woningbouw te realiseren. Door het verbreden van de woonvisie tot een woon(zorg)visie is vaststelling naar het eind van het jaar opgeschoven. De nieuw op te zetten raamovereenkomst is daarmee opgeschoven naar 2022. Ook worden prestatieafspraken gemaakt om het aanbod sociale huurwoningen in de stad te doen toenemen.

Actualiseren woonbeleid
In 2021 is de nieuwe woon(zorg)visie vastgesteld. Met deze visie neemt de gemeente meer regie op de invulling van nieuwbouwlocaties. Voorheen gold alleen de eis van minimaal 1/3 sociale huurwoningen voor projecten bestaande uit 60 of meer woningen. Nu gelden bredere prijssegmentatie-eisen (minimaal 33% sociale huur en minimaal 20% betaalbare woningen, bestaande uit gereguleerde middenhuur plus betaalbare koopwoningen) en gelden deze eisen voor alle woningbouwprojecten.

In 2021 is de huisvestingsverordening aangepast op het vlak van een registratieplicht ten behoeve van de toeristische verhuur. Daarnaast is het ontwerp-paraplubestemmingsplan wonen opgesteld, ter voorbereiding op de uiteindelijke invoering die voor 2022 is beoogd.

Eind 2021 zijn de kaders voor een regeling voor opkoopbescherming opgesteld, om daarmee in 2022 een instrument te kunnen hebben waarmee betaalbare woningen behouden blijven voor kopers/eigenaar-bewoners.

Gezonde wijk
In 2021 is in samenwerking met het maatschappelijk domein onderzocht wat nodig is voor het stimuleren van een gezonde leefomgeving.

Implementatie Omgevingswet
De planning voor de implementatie van de Omgevingswet moest opnieuw worden aangepast. De datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet was opgeschoven naar 1 juli 2022, maar werd opnieuw uitgesteld. De nieuwe datum van inwerkingtreding is 1 januari 2023.

Omgevingsvisie
De Omgevingsvisie is in het eerste kwartaal van 2022 ter besluitvorming voorgelegd. Belangrijkste oorzaak van het uitstel was het effect van de coronamaatregelen op het participatietraject (van fysiek naar digitaal) en het verplichte Milieu Effecten Rapport (MER) dat parallel aan de Omgevingsvisie moest worden opgesteld. De Omgevingsvisie verwoord en verbeeld een integrale visie op de fysieke leefomgeving en vormt de basis voor een uitwerking in:

- programma's;
- beleidsvisies die gaan over aspecten of geografische delen van de fysieke leefomgeving;
- het juridisch bindende Omgevingsplan;
- beleidsstukken betreffende het gebruik van bevoegdheden onder de Omgevingswet

Digitale toegang tot informatie over de leefomgeving verbeteren
Alle benodigde koppelingen naar de testomgeving van het Digitaal Stelsel Omgevingswet zijn gerealiseerd. Aansluiting op de landelijke voorzieningen van het DSO vindt stapsgewijs plaats.

Efficiënte en integrale besluitvorming
Het raadsvoorstel over de verdeling van de bestuurlijke bevoegdheden is in het tweede kwartaal door de raad vastgesteld. In het najaar van 2021 is een werksessie georganiseerd voor de raadscommissie Stad over de verdere uitwerking van dit besluit.
Per 1 januari is gestart met de Adviescommissie Omgevingskwaliteit, waar de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit en de commissie Cultuurhistorie in samenkomen. Verder wordt er gewerkt met het nieuwe initiatievenproces: aan een intaketafel en omgevingstafel wordt een integrale beoordeling van initiatieven gedaan.

Bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen
In 2021 zijn in overleg met particulieren en ontwikkelaars diverse (postzegel) bestemmingsplannen opgesteld en in procedure gebracht. In totaal zijn in 2021 zes bestemmingsplannen aan de raad aangeboden en vastgesteld, te weten Graaf Florisweg 28, Ridder van Catsweg 683, de Blaauwe Haan, Achterwillenseweg 31, Spoorzone A1 locatie en Burgemeesterskwartier. Daarnaast is in 2021 verder gewerkt aan het opstellen van het pilot-omgevingsplan Goverwelle. Er is een begin gemaakt met het opstellen van een bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor Goudasfalt. In 2021 is vooral gewerkt aan het deelproduct evenementengeluid.

Uitvoeren van het mobiliteitsplan
Stimuleren duurzame mobiliteit
Door het stimuleren van lopen, fietsgebruik, openbaar vervoer, deelmobiliteit en elektrisch rijden wordt een bijdrage geleverd aan een transitie naar schone mobiliteit. In 2021 heeft de gemeenteraad een besluit genomen om per 1 januari 2025 de binnenstad als zero-emissiezone stadslogistiek in te richten. Een logistiek makelaar is in gesprek met ondernemers van de binnenstad, voor advies en begeleiding om de transitie door te maken. Ook is in regionaal verband de samenwerking aangegaan met ondernemersverenigingen in het kader van de MKB-deal. Onderdeel hiervan is de zoektocht naar een regionale distributiehub. Samen met de Omgevingsdienst Midden-Holland en Groene Hart Werkt! worden de mogelijkheden voor waterstof onderzocht.

Voor het verbinden van Westergouwe met de stad aan de oostzijde van de Gouwe, is een verdere uitwerking gedaan van het voorstel voor een fietsverbinding, uitgaande van een nieuwe oeververbinding over de Gouwe naast de spoorbrug. Voor de regionale doorfietsroutes Rotterdam-Gouda, Bodegraven-Gouda en Alphen-Gouda zijn in regionaal verband nadere verkenningen gedaan. De uitwerking van de routes vindt plaats in nauwe afstemming met het Verkeerscirculatieplan (VCP) Gouda.

In 2021 zijn 5 fietsknelpunten aangepakt en zijn de fietsparkeervoorzieningen bij de stations verbeterd. Aan de centrumzijde van het station zijn nieuwe stallingen met twee verdiepingen gerealiseerd. Aan de oostzijde is ruimte voor circa 1.750 fietsen, aan de westzijde voor zo'n 600 fietsen. In de bestaande stalling onder het stationsgebouw zijn circa 800 plekken. Ook is extra ruimte gecreëerd voor zogenaamde 'buitenmaat'-fietsen en scooters. Bij station Goverwelle zijn aan de zuid- en de noordzijde ruim 150 extra fietsparkeerplekken gerealiseerd.

Het RVVP is door de regio vastgesteld, en biedt daarmee kaders voor het verder stimuleren van duurzame mobiliteit. In 2021 is een nieuwe concessie voor laadpalen gestart en zijn in Gouda circa 40 nieuwe e-laadpalen gerealiseerd. Ook zijn op de grote parkeerplaatsen 4 laadpleinen opgeleverd. Hiermee wordt voorzien in de toenemende vraag vanuit eigenaren van elektrische auto's.

Verminderen verkeersdruk door betere doorstroming
In juni 2021 heeft de raad het VCP Gouda vastgesteld, inclusief € 12.000.000 voor de uitvoering van de eerste tranche van maatregelen in de periode 2022-2027. Het doel van het VCP is onder andere het verminderen van doorgaand verkeer en verkeersdruk op singels en in woonstraten, inclusief de binnenstad. Daarnaast moeten de maatregelen bijdragen aan het verbeteren van de doorstroming op het hoofdwegennet, voor goede bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en grote parkeerlocaties. Na vaststellen van het VCP is een monitoring- en evaluatieplan opgesteld, om de komende jaren op een goede manier de (verkeers)effecten te kunnen monitoren en bij te sturen als het nodig is. Ook is de formatie ingevuld van projectleiders die de projecten gaan voorbereiden, en is een start gemaakt met de definitiefase van de projecten. Diverse "no-regretmaatregelen" (incl. schoolzones en fietsmaatregelen) zijn in 2021 voorbereid voor uitvoering, zoals de aanpassing van de Ridder van Catsweg naar 30 km/uur en snelheidsremmende maatregelen op de Thorbeckelaan.

Daarnaast heeft de gemeente een adviserende rol in provinciale en landelijke mobiliteitsprojecten. In 2021 was dit van toepassing voor de verbreding van de A12 en A20, het project Beter bereikbaar Gouwe (agendalid), de verbetering van de N228, N457, N207 door de Provincie Zuid-Holland, het nationaal toekomstbeeld Fiets, het toekomstbeeld Openbaar Vervoer 2040 en de nieuwe aanbesteding van het busvervoer. Er is een bestuursakkoord gesloten omtrent de realisatie van Het Vijfde Dorp en de benodigde financiering van de bereikbaarheid. Voor het bijsturen van de regionale verkeersstromen is samen met de provincie een Multidoel Tactisch Kader Zuid-Holland opgesteld.

Verbeteren verkeersveiligheid
Met het vaststellen van het VCP zijn de kaders bekend waarin de verkeersveiligheid moet verbeteren. Hierbij wordt gewerkt aan de aanpak van reeds bestaande onveilige plekken, maar ook van het voorkomen van onveiligheid door duurzaam veilig te ontwerpen. De gemeentebrede invoering van 30 km/u levert daar een grote bijdrage aan. Potentieel onveilige situaties in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door kapotte bestrating, kunnen snel worden doorgegeven via de nieuwe applicatie Slim Melden. In 2021 is in samenhang met het VCP een uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Regio Midden-Holland opgesteld, waarbij wordt aangehaakt op landelijke en regionale veiligheidscampagnes, landelijke en provinciale subsidieregelingen en het uitbreiden van 30km-zones.

Beter benutten parkeerplaatsen
In 2021 is verder uitvoering gegeven aan het Parkeerplan Gouda 2020, onder andere door het verkennen van de mogelijkheden voor gereguleerd parkeren in de Kadenbuurt en Kort Haarlem. Met het VCP is een samenhangend pakket aan maatregelen vastgesteld om de bereikbaarheid van de stad en de parkeervoorzieningen te verbeteren. Onderzoek is gedaan naar de bezettingsgraden van de parkeerterreinen en -garages. Dit biedt inzicht in de effecten van het toepassen van een parkeerstrategie, zoals op hoofdlijnen verwoord in het VCP. Voor het fietsparkeren in de binnenstad is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om dit beter te faciliteren. Er is door de raad een besluit genomen om de Stationsgarage uit te breiden met 80 parkeerplaatsen. In aansluiting op het VCP is een aanbesteding gestart voor een wijkmobiliteitsplan binnenstad en een nota zwaar verkeer; hierin wordt de parkeerstrategie verder uitgewerkt.

OV-bereikbaarheid
Door de coronamaatregelen stond het openbaar vervoer onder druk. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over minimale bediening van de stad en konden buslijnen gehandhaafd blijven. Wel is de dienstregeling van lijn 1 en 4 in de daluren aangepast. De gemeente levert een bijdrage aan de opzet van de nieuwe concessie voor het busvervoer in Zuid-Holland Noord. Daarnaast wordt aangesloten bij strategische overleggen met betrekking tot de toekomst van het OV in de regio, met als doel het versterken van de positie van station Gouda als regionaal OV-knooppunt en het behouden van de IC-status. Ook wordt met een lobby ingezet op hoogwaardig openbaar vervoer voor Westergouwe en omliggende regionale woningbouwlocaties.

Duurzaam beheer openbare ruimte
Realisatie nieuw ECO-park
De aanbesteding is afgerond en de opdracht tot realisatie is gegeven. Momenteel vinden met meerdere partijen gesprekken plaats om te komen tot invulling van de beschikbare ruimte onder het ECO-park.

Uitvoeringsleidraad openbare ruimte
De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte wordt continu bijgewerkt en ieder kwartaal wordt een nieuwe versie vrijgegeven. Ten aanzien van duurzaamheid worden inzichten uit projecten zoveel mogelijk verwerkt in nieuwe versies van het LIOR.

Afvalbeleid/VANG doelstellingen
Als gevolg van de coronamaatregelen en met name thuiswerken is de hoeveelheid huishoudelijk afval in 2020 en 2021 toegenomen. Daarbij is ook het scheidingspercentage gedaald van 71% in 2019 naar 68% in 2020 en 2021. De hoeveelheid fijn restafval per inwoner per jaar in 2021 was 118 kg, evenveel als in 2020. In 2021 is begonnen met het inzetten van ondergrondse (pers)containers voor de inzameling van PMD bij hoogbouwlocaties. In 2021 is de communicatiecampagne Blinkie gestart. Doel is inwoners motiveren om afval beter te scheiden en afval op de juiste manier aan te bieden.

Reclame openbare ruimte
De coronamaatregelen leidden ertoe dat er (tijdelijk) geen evenementen konden worden georganiseerd. Daardoor vielen reclame-inkomsten voor dit segment weg. Vanwege deze sterk gewijzigde marktomstandigheden is voor het contract A0/ Evenementenreclame, net als in 2020, een korting gegeven van 25%. Op langere termijn bestaat het risico op discontinuïteit van de buitenreclame-exploitant.

3.3.2 Corona
Ondanks de coronapandemie bleef ook in 2021 de druk op de huizenmarkt onverminderd groot, waardoor geen vertraging te merken was in de woningbouw. Net als in 2020 maakten in 2021 aanzienlijk minder reizigers gebruik van het openbaar vervoer ten opzichte van 2019. Mede als gevolg van een aangepaste dienstregeling, mede vanwege besmettingen onder personeel, was voor zowel bus- als treinvervoer sprake van dalingen met 60-80% op jaarbasis. In het verlengde van de ervaringen uit 2020 vond participatie rond beleidsprocessen veelal digitaal plaats. De deelname daarin bleef onverminderd groot en dit heeft tot vergelijkbare resultaten geleid vergeleken met eerdere fysieke bijeenkomsten.

3.3.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	De gemiddelde kwaliteit van de verschillende onderdelen van de openbare ruimte (Wegen, Groen, Meubilair etc.)		Blijft minimaal niveau B(CROW). Dit m.u.v. elementenverharding	B
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	Het aantal speelplekken in Gouda		151	151
8.3 Wonen en bouwen	Sociale huurwoningen		+50 per jaar	60
8.3 Wonen en bouwen	Middeldure huurwoningen		+50 per jaar	0
8.3 Wonen en bouwen	Sociale huur in grote nieuwbouwprojecten (+60 woningen)		0,33	0,33
Mobiliteit	Aanpak knelpunten mobiliteit		6	6

In 2021 voldeden alle onderdelen van de openbare ruimte aan het afgesproken kwaliteitsniveau (gemiddeld B-kwaliteit CROW).

Het aantal speelplekken is 151 (+1 in Westergouwe). Dit is exclusief de drie natuurspeelplekken Noorderhout, Steinse Groen en Groenhovenpark en de speeltuin ’t Eiland. De laatste is een bewonersinitiatief en geen eigendom van de gemeente Gouda.

In 2021 zijn 60 sociale huurwoningen (flexwoningen) opgeleverd aan Winterdijk 14. Er zijn geen middeldure huurwoningen opgeleverd. Wel zijn er overeenkomsten gesloten met afspraken over middenhuur in het bouwprogramma. Bij realisatie van deze projecten stijgt het aantal woningen de komende jaren fors.
Bij het vaststellen van de Woon(zorg)visie in 2021 is de grens van 60 woningen losgelaten. In alle nieuwbouwprojecten moet sociale huur worden opgenomen.

3.3.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma’s te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
8. VHROSV	Gemiddelde WOZ waarde	duizenden euro's	2017	180	217	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2018	188	230	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2019	206	250	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2020	222	271	Hier wordt niet op gestuurd.	
			2021	245	290	Hier wordt niet op gestuurd.	
8. VHROSV	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2020	7,7	8,9	Hier wordt niet op gestuurd.	
8. VHROSV	Demografische druk	%	2021	71,1	70,1	Hier wordt niet op gestuurd.	
8. VHROSV	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishou	euro den	2021	1044	733	Hier wordt niet op gestuurd.	

Toelichting
1. De gemiddelde WOZ-waarde in Gouda is sinds de vorige piek in 2010 met 17% gestegen. Ten opzichte van de dip in 2015 is het de stijging 42%. Dit is redelijk vergelijkbaar met de landelijke stijging van 20% sinds 2010 en 41% sinds 2015. Ten opzichte van vorig jaar kende Gouda een stijging van 10% in vergelijking met het gemiddelde van 7% voor Nederland.

3.3.5 Wat heeft het gekost?

3.3.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	50.573	52.606	46.693	5.913
Baten	-23.279	-25.642	-23.746	-1.896
Saldo van baten en lasten	**27.294**	**26.964**	**22.947**	**4.018**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	4.089	4.967	5.924	-957
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.245	-1.431	-3.745	2.314
Gerealiseerd resultaat	**30.138**	**30.500**	**25.126**	**5.374**

3.3.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, baten en het saldo weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	5.279	5.326	5.287	39
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	-3.996	-3.855	-4.018	163
Saldo		**1.284**	**1.471**	**1.269**	**201**
2.1 Verkeer en vervoer	Lasten	14.450	15.271	16.149	-878
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	-414	-739	-1.169	430
Saldo		**14.036**	**14.532**	**14.980**	**-448**
2.2 Parkeren	Lasten	1.226	1.226	1.091	135
2.2 Parkeren	Baten	-10	-10	0	-10
Saldo		**1.216**	**1.216**	**1.091**	**125**
2.5 Openbaar vervoer	Lasten	112	112	112	0
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0	0
Saldo		**112**	**112**	**112**	**0**
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	Lasten	5.779	5.779	5.168	611
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	Baten	-100	-135	-158	23
Saldo		**5.679**	**5.644**	**5.010**	**634**
8.1 Ruimtelijke ordening	Lasten	1.997	2.054	2.966	-911
8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	-41	-1.358	-2.090	732
Saldo		**1.956**	**696**	**876**	**-179**
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	Lasten	17.042	17.091	10.507	6.584
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	Baten	-17.042	-17.061	-12.914	-4.147
Saldo		**0**	**30**	**-2.407**	**2.437**
8.3 Wonen en bouwen	Lasten	4.687	5.747	5.413	334
8.3 Wonen en bouwen	Baten	-1.676	-2.484	-3.398	914
Saldo		**3.011**	**3.263**	**2.015**	**1.248**
Totaal saldo taakvelden		**27.294**	**26.964**	**22.947**	**4.018**

3.3.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**39**	**V**	**163**	**V**
Het voordeel wordt met name verklaard door: 1) In 2021 is er de mogelijkheid geboden te opteren voor ondersteuning in de vorm van huurkorting. De uiteindelijk verstrekte huurkorting blijkt lager te zijn dan begroot. 2) Diverse voordelen op het gebied van gemeentelijke belastingen. Dit betreft de gemeentelijke belastingen, ook hebben er een aantal correcties over 2020 plaatsgevonden.	39	V	163	V
2.1 Verkeer en vervoer	**878**	**N**	**430**	**V**
Herontwikkeling Zuidelijk stationsgebied: voor de ontwikkeling aan het zuidelijk stationsgebied is bij het besluit op 10 mei 2016 aangegeven dat de uitgaven onder ander gedekt worden door de reserve zuidelijk sationsgebied. Deze exploitatieverschillen zijn verrekend met de reserve.	1.657	N	300	V
Er is voor € 59.000 meer aan baten van degeneratie ontvangen. Deze vergoedingen worden toegevoegd aan de voorziening Groot Onderhoud Openbare Ruimte.			59	V

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
De kosten voor openbare verlichting zijn lager dan geraamd. Er werd rekening gehouden met hogere prijzen door een nieuw tijdelijk contract, veel kabelstoringen en een eenmalige aankoop van voorraad voor vervanging van verlichting. Zowel de verwachte hogere prijzen als het voorziene aantal storingen en de aankoop zijn beperkt gebleken.	222	V		
Dit betreft lagere kosten voor dagelijks onderhoud op het straatwerk en wordt verklaard door: 1) niet gemaakte kosten als gevolg van COVID-19-maatregelen, waardoor evenementen niet door zijn gegaan (€ 76.000); 2) met name in het najaar een lager aantal gemaakte meldingen (op jaarbasis ongeveer 400 minder meldingen), waardoor aannemers minder dan verwacht hiervoor ingezet zijn (€ 108.000); en 3) lagere kosten voor onderspoeling, omdat deze kosten bij de eigenaren van de panden zijn neergelegd (€ 54.000).	238	V		
Diverse kleine verschillen.	319	V	71	V
2.2 Parkeren	**135**	**V**	**10**	**N**
Diverse kleine verschillen, onder meer bij lasten Stationsgarage	57	V	10	N
Het verschil treedt voornamelijk op bij "Parkeertaken derden" en wordt veroorzaakt door gerealiseerde schaalvoordelen in de uitbesteding	78	V		
2.5 Openbaar vervoer	**0**	**V**	**0**	**V**
Geen afwijkingen.				
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	**611**	**V**	**23**	**V**
De kosten voor dagelijks onderhoud Groen vallen lager uit dan geraamd door: 1) het niet kunnen uitvoeren van kap- en herplantwerkzaamheden door uitloop van de kapvergunning (€ 325.000); 2) het niet kunnen planten van nieuwe bomen als vervanging van dode bomen (imboet) en niet inzetten van uren voor onvoorziene zaken omtrent vorenstaande als gevolg van diezelfde uitloop van de kapvergunning (€ 175.000); en 3) het minder uitvoeren van gazonherstel, doordat het aantal en/of de omvang van schade aan gazons minder dan ingeschat was (€ 70.000).	570	V		
Diverse kleine verschillen.	41	V	23	V
8.1 Ruimtelijke ordening	**911**	**N**	**732**	**V**
Gronden: per saldo ontstaat er een voordeel van afgerond € 116.000. Dit voordeel wordt verklaard door het resultaat van € 80.000 door verkoop Fluwelensingel 86 ("Kringloop-locatie") en het restant door een winstuitkering over 2020 van Grondbank RZG zuidplas. De raad wordt voorgesteld om het restant bedrag voor de verkoop Fluwelensingel opnieuw beschikbaar te stellen in 2022. Dit bedrag is nodig voor plankosten die in 2022 voorzien zijn.	654	N	770	V
Ruimtelijke Plannen: het nadeel is veroorzaakt door aanvullende personele inzet ten behoeve van ruimtelijke procedures. Deze was niet begroot.	217	N	28	N
Omgevingswet: De overschrijding wordt veroorzaakt door extra personele inzet in verband met het verschuiven van de implementatiedatum van de Omgvingswet. Daarnaast zijn er kosten gemaakt ten behoeve van Omgevingsplan waarvan zal worden voorgesteld om deze te verrekenen met de daartoe bestemde reserve Omgevingswet.	104	N		
Diverse kleine verschillen.	64	V	10	N
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	**6.584**	**V**	**4.147**	**N**
Grondexploitatie: de GREX Westergouwe fase 1 t/m 3 is geactualiseerd per 01-01-22. De doorrekening laat een positief saldo zien van circa € 5 miljoen, waar dit vorig jaar nog neutraal was (saldo nul). Dit positieve verschil is met name het gevolg van gronduitgifteovereenkomsten voor bouwvelden in WG-3 die in 2021 zijn gesloten. Conform de BBV-regels dient tussentijds winst te worden genomen. Voor de GREX Westergouwe bedraagt deze winstneming € 2,594 miljoen. Op 23 februari 2022 heeft de gemeenteraad het Masterplan voor Westergouwe Overig vastgesteld. De gemeenteraad heeft daarbij besloten om op de bouwvelden van de gemeente extra sociale huurwoningen te realiseren, mits dit financieel haalbaar is. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2022 aan de gemeenteraad worden voorgesteld de GREX voor Westergouwe Overig te openen. Gezien de opgave om extra sociale huurwoningen te realiseren wordt de raad voorgesteld om hiervoor een reserve te vormen (reserve GREX Westergouwe) en de tussentijdse winst van € 2,594 mln. hieraan toe te voegen (resultaatbestemming). Die reserve kan in de komende jaren worden ingezet om de ambities van de raad te realiseren.	6.740	V	4.146	N

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
Nazorgbudget Middenwillens: in 2021 zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd en gefactureerd. Het huidige saldo van de reserve ad. € 496.000 kan komen te vervallen, aangezien het project in zijn geheel is afgerond. Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen en het saldo vrij te laten vallen ten gunste van het rekeningresultaat (resultaatbestemming).	131	N		
Diverse kleine verschillen.	25	N	1	N
8.3 Wonen en bouwen	**334**	**V**	**914**	**V**
Voor wijkontwikkeling valt het nadeel op de lastenkant grotendeels weg tegen het voordeel op de batenkant door inkomsten van derden en de gemaakte kosten.	745	N	741	V
Het nadeel op de lasten wordt veroorzaakt door extra personele inzet voor Bouw- en Woningtoezicht in verband met meer vergunde (bouw)projecten dan voorzien. Dit betreft onder andere de Bouwplanbegeleiding Westergouwe en de inzet Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Daar staan ook hogere legesinkomsten tegenover. Per saldo een klein voordeel.	145	N	158	V
Versnelling Woningbouw: het voordeel op de lasten wordt veroorzaakt doordat een aantal bijdragen aan woningbouwcorporaties die begroot waren in 2021 maar pas in het jaar 2022 en verder gedaan zullen worden. De raad wordt voorgesteld om dit restantbudget ad. € 1.006.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	1006	V		
WonenBovenWinkels: in 2021 is een bedrag van € 82.000 uitbetaald in verband met het bewoonbaar maken van ruimtes boven winkels in het kernwinkelgebied. Het restantbudget ad € 125.000 dient beschikbaar te blijven ter dekking van de subsidieverplichtingen aangegaan in voorgaande jaren. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.	125	V		
Diverse kleine verschillen.	93	V		

3.3.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve ontwikkeling zuidelijk stationsgebied: Conform vastgesteld raadsbesluit van 10 mei 2016 dekken we de werkelijke kosten van de ontwikkeling van het zuidelijk stationsgebied uit de reserve “zuidelijk stationsgebied”.	1.957	V
Totaal	**1.356**	**V**

3.3.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT deel)	De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doet hij door de uitvoering van milieu- en/of bouw- en woningtoezichttaken in opdracht van 6 regiogemeenten.
Grondbank RZG Zuidplas	Grondbank RZG Zuidplas heeft tot 2011 strategische grondposities verworven in de Zuidplaspolder voor een integrale gebiedsontwikkeling van dit gebied. Vanwege de economische terugval zijn daarna de grondaankopen beëindigd. Nu voert de grondbank een beleid, gericht op verkoop van de verworven gronden. De deelnemers aan de Grondbank richten zich op een zo gunstig mogelijke waardeontwikkeling van de gronden.
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.
Coöperatie Parkeerservice U.A.	Coöperatie Parkeerservice U.A. ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.

Omgevingsdienst Midden-Holland (BWT-deel)
De afdeling Bouw- en woningtoezicht BWT van de ODMH ziet namens de aangesloten gemeenten toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Zij doet dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening. Voor 2021 ging het daarbij bij Gouda onder meer om circa 2000 afhandelingen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen, ruim 900 toezichtstaken, 237 juridische procedures vergunningen en 205 handhavingszaken. Ook in 2021 heeft de implementatie van de omgevingswet ruime aandacht gekregen binnen de ODMH, waaronder ook advisering richting gemeenten. Tenslotte was de ODMH ook in 2021 verantwoordelijk voor de implementatie van het project Gevelaanpak panden Gouda 750.

Grondbank RZG Zuidplas
Door de deelname in de Grondbank met 6% heeft Gouda invloed op de regionale woningbouwopgave. In 2019 is een concept ontwikkelvisie Middengebied door de gemeente Zuidplas opgesteld. Deze concept ontwikkelvisie is in relatie met de grondeigendommen van de Grondbank verder uitgewerkt o.a. met het doel de waarde van deze gronden minimaal te

behouden. In 2021 zijn de gesprekken tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas over het in eigendom overnemen van de gronden van de Grondbank door de gemeente Zuidplas gecontinueerd. Deze gesprekken hebben uiteindelijk geresulteerd in de aankoop van de gronden door de gemeente Zuidplas. De koopovereenkomst is op 1 juli 2021 door de provincie, de gemeente Zuidplas en de Grondbank ondertekend. Met betrekking tot de waarde van de gekochte gronden is het resultaat van deze verkoop dat de boekwaarde is gedekt en Gouda ook geen toekomstige financiële bijdrage meer aan de Grondbank hoeft te doen.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing in de invordering van de leges bouwvergunningen ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van de aanvraag en het verstrekken van bijvoorbeeld een bouwvergunning of een kapvergunning. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd.

Cyclus N.V.
Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst met Cyclus NV heeft Cyclus een vijfjarig contract voor Afval (inzameling / verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding. Cyclus opereert op het snijvlak van markt en overheid en biedt haar klanten een marktconforme prijs en dienstverlening. Als zodanig levert zij een bijdrage aan schoon en duurzaam leefmilieu.

Coöperatie ParkeerService U.A.
ParkeerService ondersteunt en ontzorgt gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid. Voor Gouda bijvoorbeeld is ParkeerService het loket voor parkeervergunningen.
ParkeerService ondersteunt bij het maken van een vertaalslag tussen strategische visies en tactisch parkeerbeleid. Daarnaast geeft de coöperatie adviezen over verordeningen, tarifering, parkeerexploitaties etc.

3.4 Sociaal domein

Lasten * € 1.000
139.336

Baten * € 1.000
33.419

Percentage van totale uitgaven
47%

Waar staat het programma voor?

De grote verantwoordelijkheid en de (zorgen over de) omvang van de middelen voor de sociale opgaven in de stad vragen om een gerichte integrale aanpak binnen het programma sociaal domein. Wat is ieders rol in de inclusieve stad; hoe kunnen we stimuleren dat zoveel mogelijk mensen meedoen in de samenleving; hoe kunnen mensen worden gestimuleerd om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en gebruik te maken van hun eigen netwerk, expertise, voorkeuren en ervaring; voor welke kwaliteit van zorg en ondersteuning staan we; hoe kunnen we onze dienstverlening inrichten naar de taken en opgaven in het sociaal domein; en hoe zorgen we voor normalisatie en demedicalisering; hoe zorgen we ervoor dat kinderen veilig opgroeien en doorbreken we de cirkel van opgroeien in armoede. Dit is een greep uit de vraagstukken waar in het afgelopen jaar aan is gewerkt.

Wat heeft Gouda bereikt?

Sturen op kosten jeugdhulp
Voor de beheersing van de kosten voor jeugdhulp gelden twee meerjarendoelstellingen:
het geleidelijk verlagen van het relatieve aantal inwoners onder de 18 jaar dat een maatwerkvoorziening jeugdhulp ontvangt van 1 op de 7 kinderen en jeugdigen naar 1 op 8 in 2024 en het stabiliseren van de gemiddelde uitgaven per cliënt in 2024. De gemiddelde kosten per jeugdige zijn minder hard gestegen dan het in de primitieve begroting verwachte bedrag van € 12.255. De gemiddelde kosten zijn in 2021 € 11.396. Het relatieve gebruik van jeugdhulp is in 2021 iets hoger uitgevallen (1 op 6,68) dan het streefcijfer (1 op 6,88).

Programma 'naar een nieuwe sociale dienst'
Het programma zit in de fase van behaalde resultaten en bereikte doelen vasthouden en uitbouwen, verbinden en vernieuwen. Voor het meten van de tevredenheid van cliënten over de dienstverlening is een kwaliteitscyclus ingericht. In 2021 zijn daartoe voor het eerst naast het jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoek diepte-interviews met cliënten gehouden.
De werkgeversdienstverlening en re-integratievoorzieningen in de arbeidsmarktregio zijn in 2021 geüniformeerd. Er is een fysiek Werkgeversservicepunt geopend en bestuurlijk is akkoord bereikt om per 1 januari 2022 te komen tot één WSP met de naam Werkgeversservicepunt Midden Holland.

Integrale uitvoeringsorganisatie sociaal domein vanaf 1 januari 2021 van start
Vanaf 1 januari 2021 is er voor inwoners één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De ondersteuningsvraag van de inwoners staat centraal; eerst kijken wat nodig is en pas daarna naar hoe dit te realiseren en onder welke wet. Rechtvaardig, creatief en met een positieve bejegening. De integrale benadering is hierbij de basis. Waar nodig pakt de gemeente de regie om in afstemming met andere organisaties tot de beste oplossing te komen.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Afname aantal langdurig bijstandgerechtigden met 465

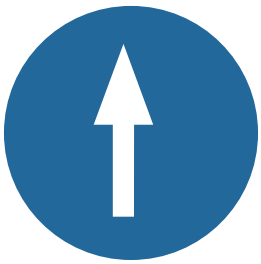

aantal woningen doelgroep gerealiseerd: 60 flexwoningen.

Gelijk blijven kosten jeugdhulp